

транспорту

4.4. Запровадження розумної системи громадського транспорту

Постійно докладаються всі зусилля для покращення якості транспортного сполучення з населенням. Уряд прагне забезпечити мобільність населення у найбільш ефективний спосіб.

Таким чином, SWOT аналіз є корисним для будь-якого виду стратегічного планування. Цей аналіз дуже корисний для швидкого визначення сильних та слабких сторін, можливості та загрози для діяльності транспортної системи. Загальна мета SWOT-аналізу є визначення зовнішніх і внутрішніх факторів, які допомагають у досягненні кожної з ваших основних цілей.

[1] Govindaraj V., Govindasamy S. Swot Analysis of Bus Transport Corporation in Tamilnadu. *Shanlax International Journal of Commerce*, 6, 2018. P. 129-133.

[2] Балабанова Л. В. SWOT-аналіз – основа формування маркетингових стратегій. Київ : Знання, 2005. 301 с.

[3] BUS 2000: Company Analysis. Urban Bus Toolkit : веб-сайт. Режим доступу : <https://guides.newman.baruch.cuny.edu/c.php?g=188250&p=1243406>

[4] Що таке SWOT аналіз? Дія. Бізнес : веб-сайт. Режим доступу : <https://business.diia.gov.ua/handbook/marketing/so-take-swot-analiz>

УДК 331.108.37

ФОРМУВАННЯ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

FORMATION OF THE COMPONENTS OF THE ECONOMIC SECURITY OF THE TRANSPORT ENTERPRISE

О.С.Шейн¹, докт. екон.наук, П.Г.Перерва¹

¹*Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»*

O.S. Shein¹, D. Sc. (Econ.) PG Pererva¹

¹*National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"*

Економічна безпека транспортного підприємства відповідно до пропонувананих ознак є системою:

- а) виходячи із функціонального підходу до визначення суті економічної безпеки транспортного підприємства вона забезпечує захист від існуючих загроз відповідно функціональних складових підприємства;
- б) рівень економічної безпеки постійно змінюється під впливом

чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, що означає взаємозв'язки в системі; в) економічна безпека транспортного підприємства, як система має ціль яка орієнтована на забезпечення та гарантування достатнього рівня безпеки та його підвищення;

г) економічна безпека транспортного підприємства як система розвивається та підлягає оцінюванню.

На наш погляд, узагальнюючи існуючі підходи до визначення складових економічної безпеки [1-6], для підприємств транспортної галузі з метою забезпечення економічної безпеки виділено п'ять її складових: фінансова, техніко-технологічна, кадрова, ринкова, правова, екологічна (рис 1).

Рис. 1. Складові економічної безпеки транспортного підприємства

Складові економічної безпеки транспортного підприємства визначені на базі функціонального підходу до визначення суті економічної безпеки, оскільки цей підхід, як вже зазначалось, найбільш ґрунтовно та комплексно розкриває її сутність [1, 2]. Зазначені складові є важливим елементом процесу забезпечення економічної безпеки транспортного підприємства, адже вони відображають усі основні аспекти діяльності підприємства та сприяють досягнанню високого рівня захищеності від загроз зовнішнього та внутрішнього середовища.

Запропонований перелік не лише дозволяє врахувати галузеві особливості їх діяльності, а і дає змогу окреслити фактори внутрішнього та зовнішнього середовищ які впливають на кожну з них і можуть здійснювати як стабілізуючий, так дестабілізуючий вплив на діяльність транспортних підприємств у процесі їх господарської діяльності. Застосування системного підходу для дослідження економічної безпеки транспортних підприємств у розрізі її функціональних складових дозволяє однозначно класифікувати фактори з позитивним і негативним впливом на безпечне функціонування і розвиток підприємств, визначити цільові орієнтири розвитку і своєчасно встановити виникаючі, як зовнішні, так і

внутрішні загрози [13, 4]. Системний підхід передбачає розгляд економічної безпеки як цілеспрямованої динамічної системи, що функціонує і розвивається шляхом управління критеріями оцінки рівня розвитку і спрямована на досягнення оптимального рівня в умовах стохастичного виникнення зовнішніх і внутрішніх негативних впливів [5, 6].

Специфіка транспортної галузі полягає у впливі на інші галузі національної економіки країни. В авторському розумінні методологічна сутність економічної безпеки транспортного підприємства визначається як стан захищеності підприємства що забезпечує стійке функціонування та досягання цілей підприємства в поточній діяльності та його розвиток у перспективі з урахуванням інтересів та взаємодії зацікавлених сторін. З метою забезпечення їх економічної безпеки виділено шість її складових: фінансова, техніко-технологічна, кадрова, ринкова, правова, екологічна. Запропонований перелік складових не лише дозволяє врахувати галузеві особливості їх діяльності, а і дає змогу окреслити фактори внутрішнього та зовнішнього середовищ які впливають на кожну з них і можуть здійснювати як стабілізуючий, так дестабілізуючий вплив на діяльність транспортних підприємств у процесі їх господарської діяльності.

[1] Compliance program of an industrial enterprise. Tutorial. (2019) / [P.G Pererva et al.] // Edited by prof. P.G.Pererva, prof. Gy.Kocziszky, prof. M.Somosi Veres. Kharkov-Miskolc: NTU "KhPI". 689 p.

[2] Pererva P.G., Kocziszky G., Szakaly D., Veres Somosi M. (2012) Technology transfer / P.G.Pererva., Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.

[3] Pererva P.G., Kocziszky G., Szakaly D., Veres Somosi M. (2012) Technology transfer / P.G.Pererva., Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.

[4] Kocziszky György Compliance risk in the enterprise / G.Kocziszky, M.Veris Somosi, T.O.Kobieliava // Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність «Форвард-2017»: тр. 8-ї Міжнар. наук.-практ. Internet-конф. студ. та молодих вчених, 27 грудня 2017 р. / ред.: П.Г. Перерва, Є.М. Строков, О.М. Гуцан. – Харків: НТУ "ХПІ", 2017. – С. 54-57.

[5] Кобелева Т. О. Комплаєнс-безпека промислового підприємства: теорія та методи: монографія. Харків: Планета-Принт, 2020. 354с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/54748>

[6] Tkachov M.M., Kobieliava T.O., Pererva P.G. (2016) Evaluation of holder profits violation of their exclusive rights // Scientific bulletin of Polissia. № 4 (8). P. 27-35.